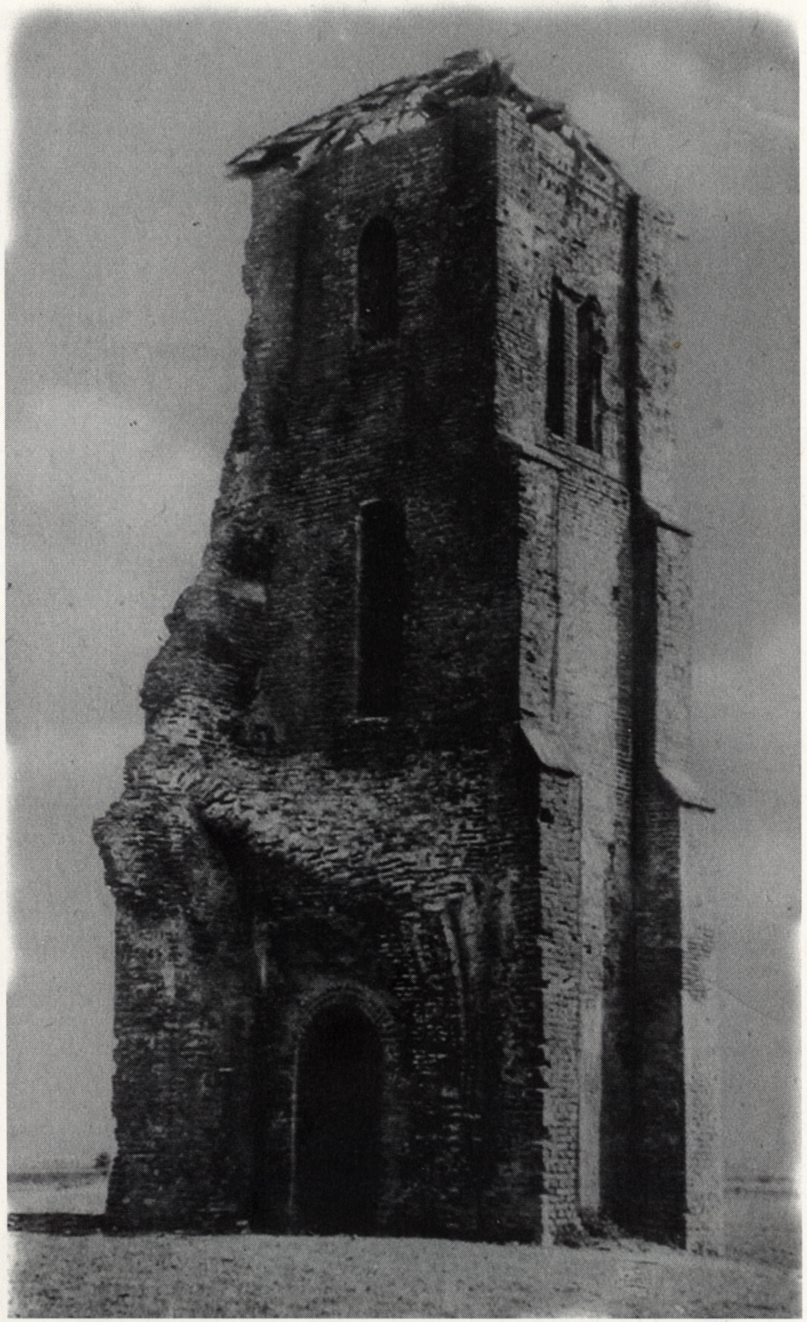

A Csonkatorony

המגדל הקטוע

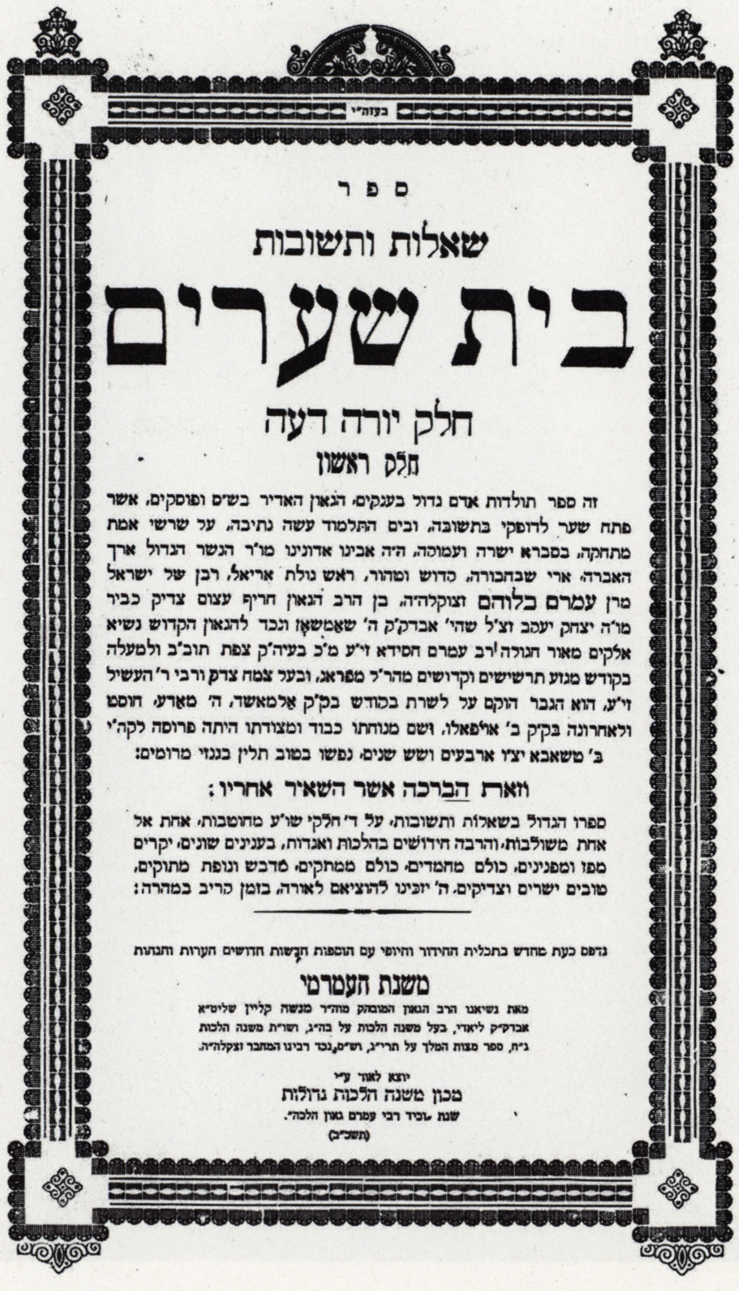

בעזה"י

ספר

שאלות ותשובות

בית שערים

חלק יורה דעה

חלק ראשון

זה ספר תולדות אדם גדול בענקים, הגאון האדיר בש"ס ופוסקים, אשר
פתח שער לדופקי בתשובה, ובים התלמוד עשה נתיבה, על שרשי אמת
מתחקה, בסברא ישרה ועמוקה, היה אבינו אדונינו מו"ר הנשר הגדול ארך
האברה, ארי שבחבורה, קדוש וטהור, ראש גולת אריאל, רבן של ישראל
מרן **עמרם בלוהם** זצוקלה"ה, בן הרב הגאון חריף עצום צדיק כביר
מו"ה יצחק יעקב זצ"ל שהי' אבדק"ק ה' שאמשאן ונכד להגאון הקדוש נשיא
אלקים מאור הגולה רב עמרם חסידא זי"ע מ"כ בעיה"ק צפת תובב"א ולמעלה
בקודש מגזע תרשישים וקדושים מהר"ל מפראג, ובעל צמח צדק ורבי ר' העשיל
זי"ע, הוא הגבר הוקם על לשרת בקודש בק"ק אלמאשה, ה' מארע, הוסט
ולאחרונה בק"ק ב' אלפאלו, ושם מנוחתו כבוד ומצודתו היתה פרוסה לקה"י
ב' משאבא יצ"ו ארבעים ושש שנים, נפשו בטוב תלין בגנזי מרומים:

וזאת הברכה אשר השאיר אחריו:

ספרו הגדול בשאלות ותשובות, על ד' חלקי שו"ע מחוטבות, אחת אל
אחת משולבות, והרבה חידושים בהלכות ואגדות, בענינים שונים, יקרים
מפז ומפנינים, כולם מחמדים, כולם ממתקים, מדבש ונופת מתוקים,
טובים ישרים וצדיקים, ה' יזכינו להוציאם לאורה, בזמן קריב במהרה:

נדפס כעת מחדש בתכלית ההידור והיופי עם הוספות חדשות חדושים הערות והגהות

משנת העטרתי

מאת נשיאנו הרב הגאון המובהק מוה"ר מנשה קליין שליט"א
אבדק"ק ליאדי, בעל משנה הלכות על בה"ג, ושו"ת משנה הלכות
ג"ח, ספר מצות המלך על תרי"ג, וש"ס, נכד רבינו המחבר זצקלה"ה.

יוצא לאור ע"י
מכון משנה הלכות גדולות
שנת "וכיד רבי עמרם גאון הלכה".
(תשכ"ב)

Blum Amram: Kérdések és válaszok, 1962

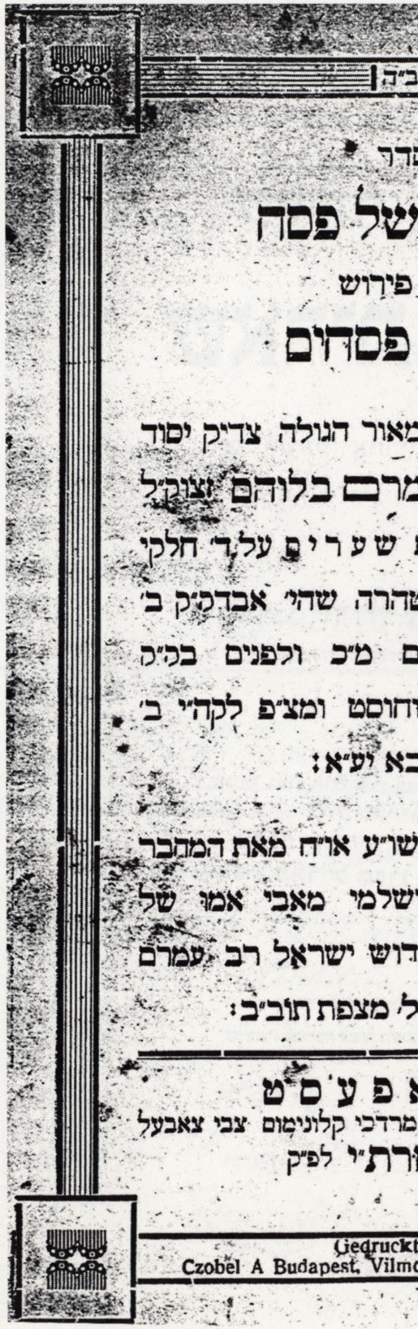

ב"ה

סדר

הגדה של פסח

עם פירוש

ערבי פסחים

מאת הגאון האדיר מאור הגולה צדיק יסוד
עולם כקש"ת רבי **עמרם בלוהם** זצוק"ל
בעהמה"ס שו"ת בית שערים על ד' חלקי
שו"ע ושאר חיבורי טהרה שהי' אבדק"ק ב'
איפאלו יצ"ו ושם מ"כ ולפנים בק"ק
אלמאשד ה' מאד והוסט ומצ"פ לקה"י ב'
משאבא יע"א:

ונוסף לזה הגהות על שו"ע או"ח מאת המחבר
זצ"ל והגהות על ירושלמי מאבי אמו של
המחבר הה גאון קדוש ישראל רב עמרם
חסידא זצוק"ל מצפת תובב"א:

בודאפעסט
נדפס בדפוס של מהו' מרדכי קלונימוס צבי צאבעל
בשנת **עזרת"י** לפ"ק

Gedruckt bei
Czobel A Budapest, Vilmos császár-strasse 58.

Pészachi Hagada, Budapest, 1927 (Blum Amram)

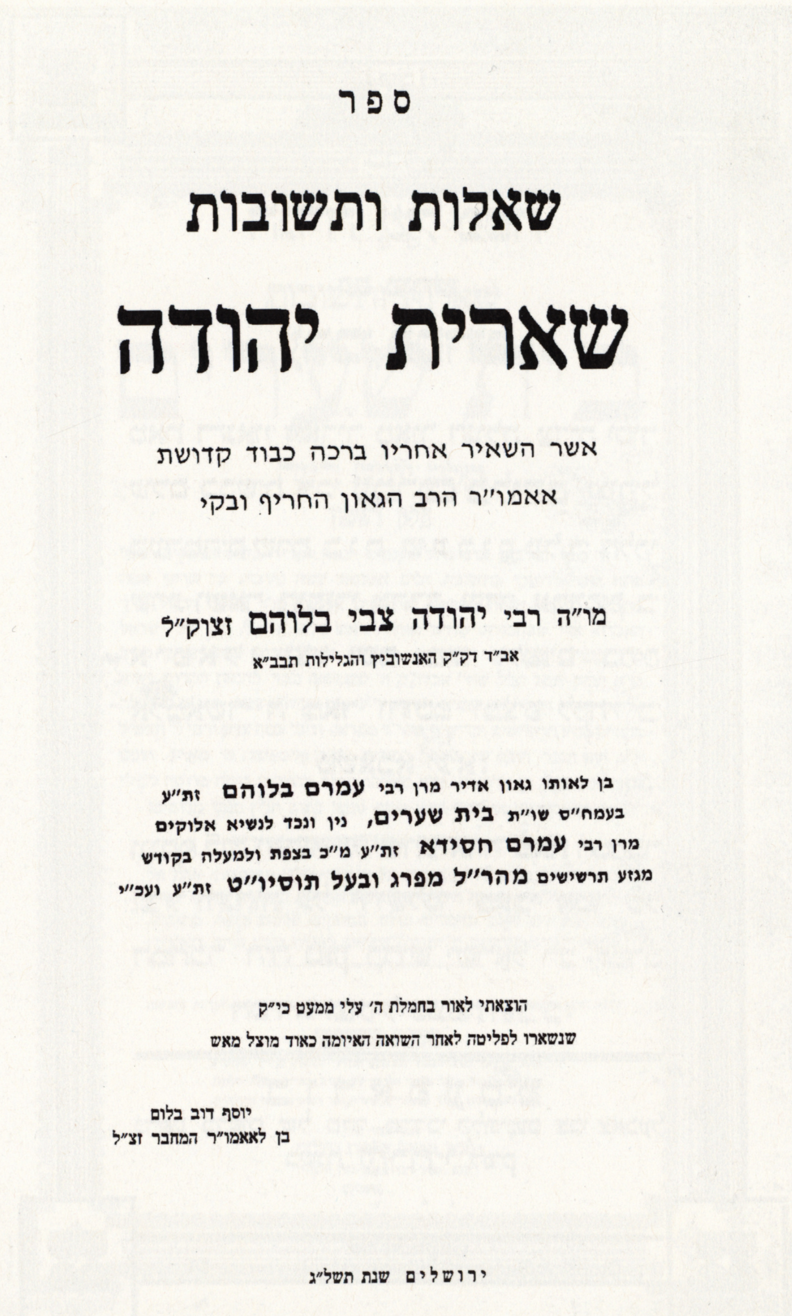

ספר

שאלות ותשובות

שארית יהודה

אשר השאיר אחריו ברכה כבוד קדושת
אאמו״ר הרב הגאון החריף ובקי

מו״ה רבי יהודה צבי בלוהם זצוק״ל
אב״ד דק״ק האנשוביץ והגלילות תבב״א

בן לאותו גאון אדיר מרן רבי **עמרם בלוהם** זת״ע
בעמח״ס שו״ת **בית שערים,** נין ונכד לנשיא אלוקים
מרן רבי **עמרם חסידא** זת״ע מ״כ בצפת ולמעלה בקודש
מגזע תרשישים **מהר״ל מפרג ובעל תוסיו״ט** זת״ע ועכ״י

הוצאתי לאור בחמלת ה׳ עלי ממעט כי״ק
שנשארו לפליטה לאחר השואה האיומה כאוד מוצל מאש

יוסף דוב בלום
בן לאאמו״ר המחבר זצ״ל

ירושלים שנת תשל״ג

Blum Juda Cvi: Kérdések és válaszok, 1973

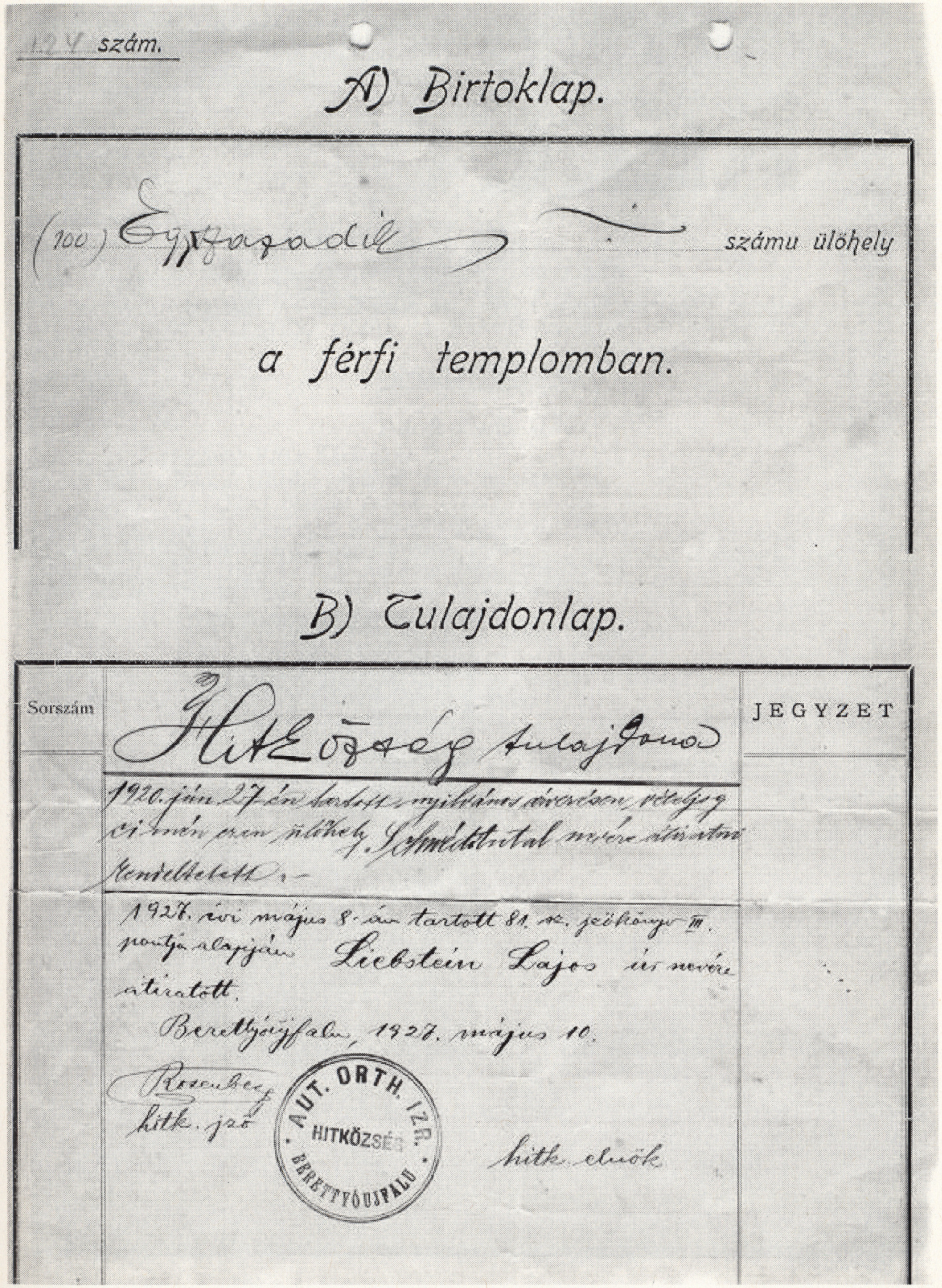

12 V szám.

A) Birtoklap.

(100.) Egyszázadik számu ülőhely

a férfi templomban.

B) Tulajdonlap.

Sorszám		JEGYZET
	Hitközség tulajdona	
	1920. jún. 27-én tartott nyilvános árverésen, vételjog címén ezen ülőhely J. Schmidt Antal nevére átiratni rendeltetett. –	
	1927. évi május 8-án tartott 81. sz. jegyzőkönyv III. pontja alapján Liebstein Lajos úr nevére átiratott. Berettyóújfalu, 1927. május 10. Rosenberg hitk. jző AUT. ORTH. IZR. HITKÖZSÉG BERETTYÓUJFALU hitk. elnök	

Birtoklap és tulajdonlap, 1927

כרתיס לבית הכנסת

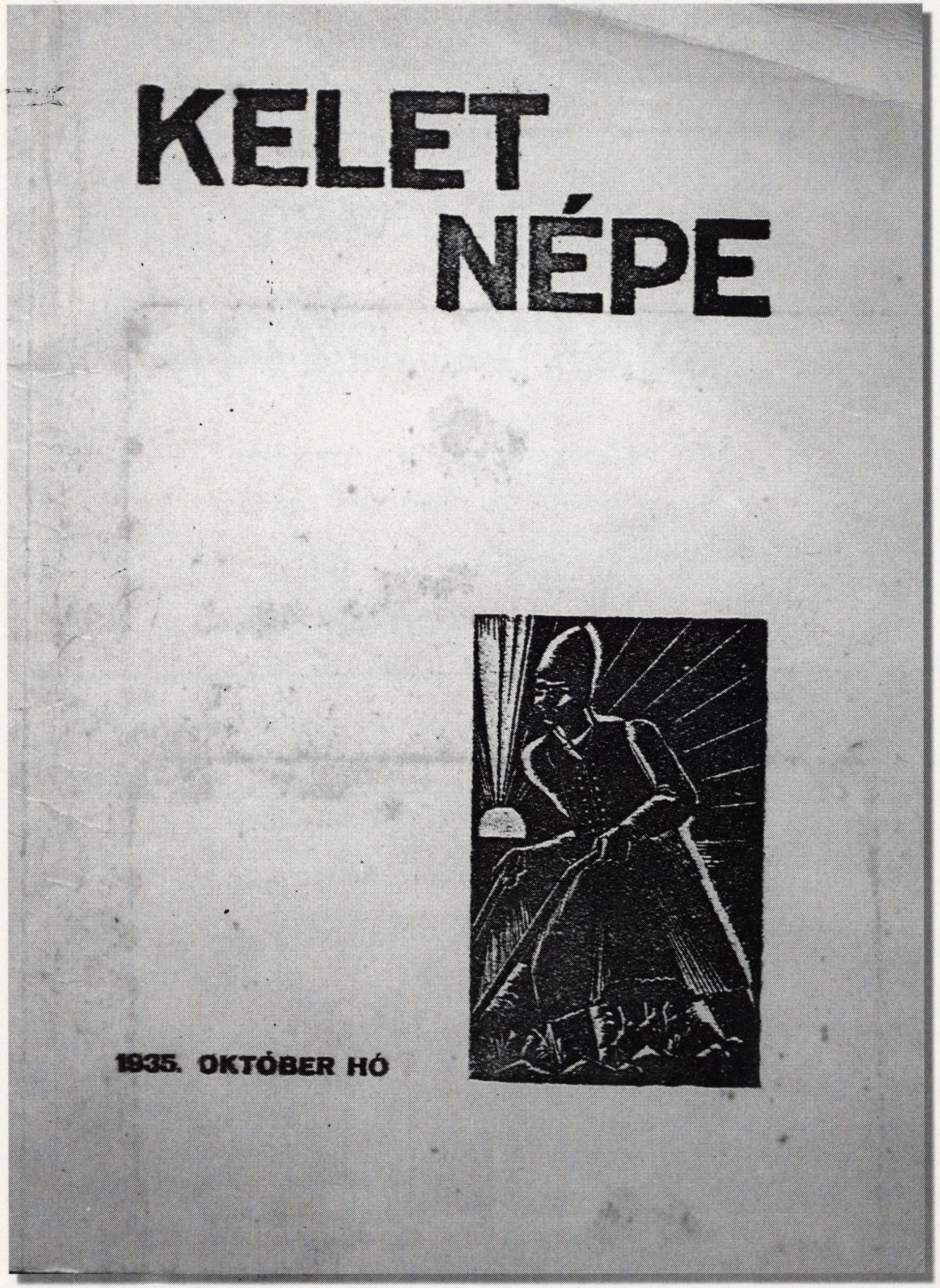

KELET NÉPE

1935. OKTÓBER HÓ

A Kelet Népe harmadik száma, 1935 (Adler József)

תוכן בענינים של הביטאון ״עם המזרח״

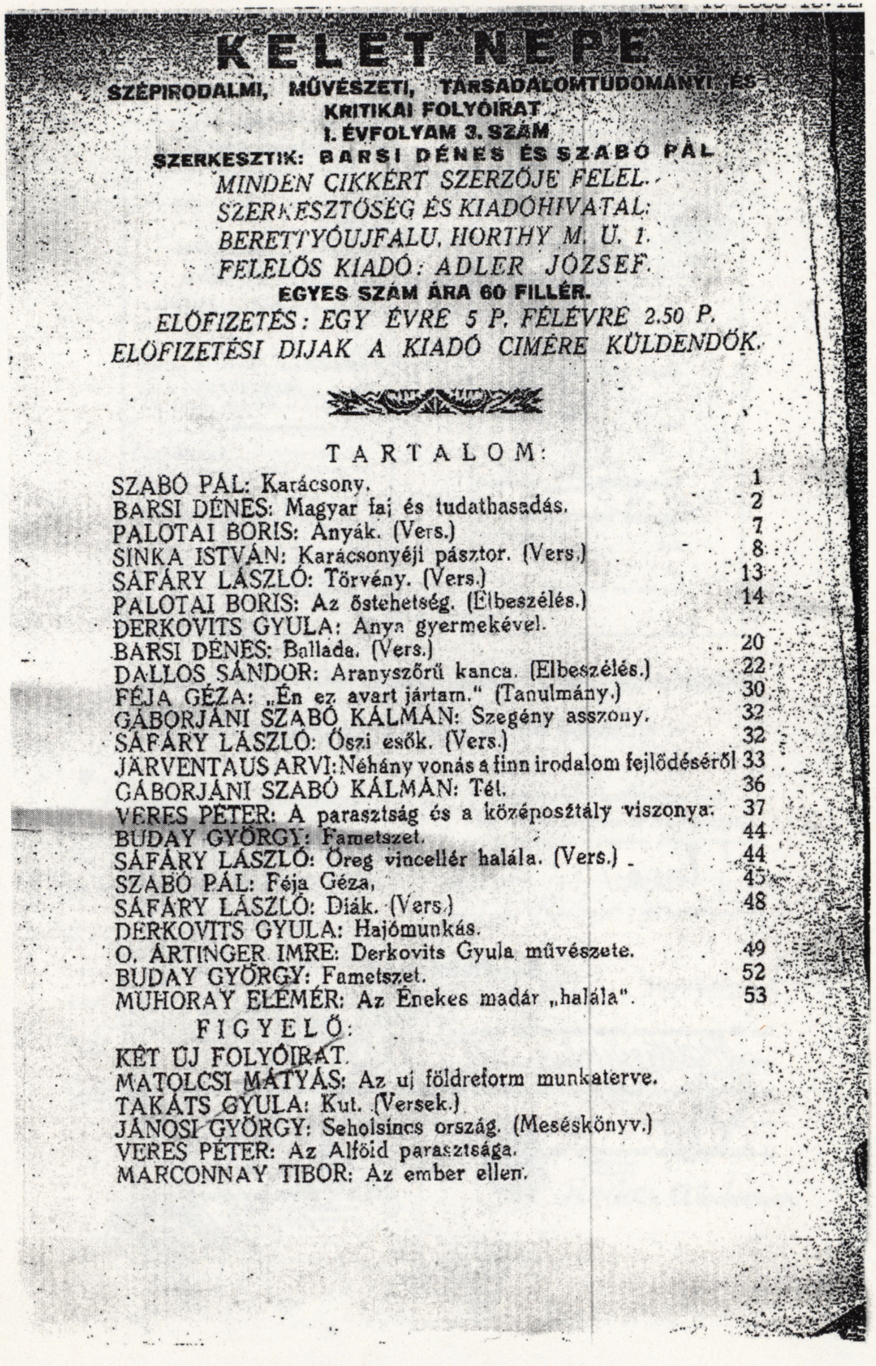

KELET NÉPE

SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI, TÁRSADALOMTUDOMÁNYI ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT
I. ÉVFOLYAM 3. SZÁM
SZERKESZTIK: BARSI DÉNES ÉS SZABÓ PÁL
MINDEN CIKKÉRT SZERZŐJE FELEL.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BERETTYÓUJFALU, HORTHY M. U. 1.
FELELŐS KIADÓ: ADLER JÓZSEF.
EGYES SZÁM ÁRA 60 FILLÉR.
ELŐFIZETÉS: EGY ÉVRE 5 P. FÉLÉVRE 2.50 P.
ELŐFIZETÉSI DIJAK A KIADÓ CIMÉRE KÜLDENDŐK.

TARTALOM:

SZABÓ PÁL: Karácsony. 1
BARSI DÉNES: Magyar faj és tudathasadás. 2
PALOTAI BORIS: Anyák. (Vers.) 7
SINKA ISTVÁN: Karácsonyéji pásztor. (Vers.) 8
SÁFÁRY LÁSZLÓ: Törvény. (Vers.) 13
PALOTAI BORIS: Az őstehetség. (Elbeszélés.) 14
DERKOVITS GYULA: Anya gyermekével.
BARSI DÉNES: Ballada. (Vers.) 20
DALLOS SÁNDOR: Aranyszőrű kanca. (Elbeszélés.) 22
FÉJA GÉZA: „Én ez avart jártam." (Tanulmány.) 30
GÁBORJÁNI SZABÓ KÁLMÁN: Szegény asszony. 32
SÁFÁRY LÁSZLÓ: Őszi esők. (Vers.) 32
JÄRVENTAUS ARVI: Néhány vonás a finn irodalom fejlődéséről 33
GÁBORJÁNI SZABÓ KÁLMÁN: Tél. 36
VERES PÉTER: A parasztság és a középosztály viszonya. 37
BUDAY GYÖRGY: Fametszet. 44
SÁFÁRY LÁSZLÓ: Öreg vincellér halála. (Vers.) 44
SZABÓ PÁL: Féja Géza. 45
SÁFÁRY LÁSZLÓ: Diák. (Vers.) 48
DERKOVITS GYULA: Hajómunkás.
O. ÁRTINGER IMRE: Derkovits Gyula művészete. 49
BUDAY GYÖRGY: Fametszet. 52
MUHORAY ELEMÉR: Az Énekes madár „halála". 53

FIGYELŐ:

KÉT ÚJ FOLYÓIRAT.
MATOLCSI MÁTYÁS: Az uj földreform munkaterve.
TAKÁTS GYULA: Kut. (Versek.)
JÁNOSI GYÖRGY: Seholsincs ország. (Meséskönyv.)
VERES PÉTER: Az Alföld parasztsága.
MARCONNAY TIBOR: Az ember ellen.

Kelet Népe 1935 szám (Adler József)

תוכן בענינים של הביטאון ״עם המזרח״

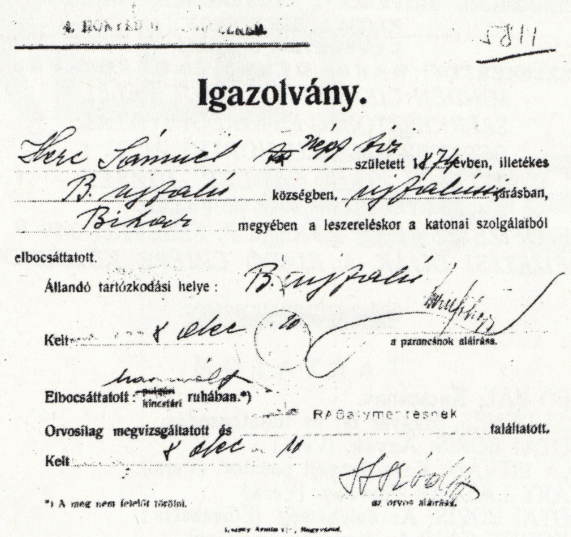

4. HONVÉD [illegible] 5811

Igazolvány.

Herc Sámuel népf. hz született 1874 évben, illetékes B.ujfalui községben, ujfalui járásban, Bihar megyében a leszereléskor a katonai szolgálatból elbocsáttatott.

Állandó tartózkodási helye: B.ujfalui

Kelt 8 okt 10

a parancsnok aláírása.

Elbocsáttatott: ~~polgári~~ kincstári ruhában.*)

Orvosilag megvizsgáltatott és RAGalymentesnek találtatott.

Kelt 8 okt 10

az orvos aláírása.

*) A meg nem felelőt törölni.

[illegible]

Dokumentum Hercz Sámuel katonai leszereléséről, 1918

תעודת שחרור מ- 1918 של הרץ שמואל

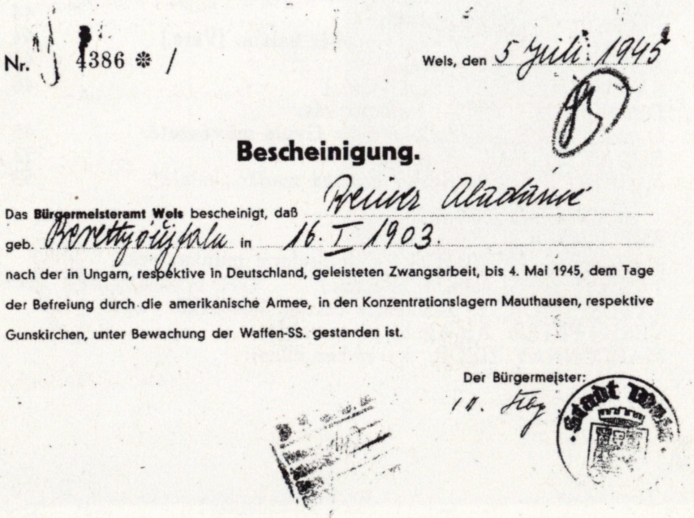

Nr. 4386 ✻ /

Wels, den 5 Juli 1945

Bescheinigung.

Das **Bürgermeisteramt Wels** bescheinigt, daß Reiner Aladárné geb. Berettyóújfalu in 16. I. 1903. nach der in Ungarn, respektive in Deutschland, geleisteten Zwangsarbeit, bis 4. Mai 1945, dem Tage der Befreiung durch die amerikanische Armee, in den Konzentrationslagern Mauthausen, respektive Gunskirchen, unter Bewachung der Waffen-SS. gestanden ist.

Der Bürgermeister:

Stadt Wels

Reiner Aladárné mauthauseni igazolása, 1945

תעודת שחרור ממחנה מאוטהאוזן, 1945

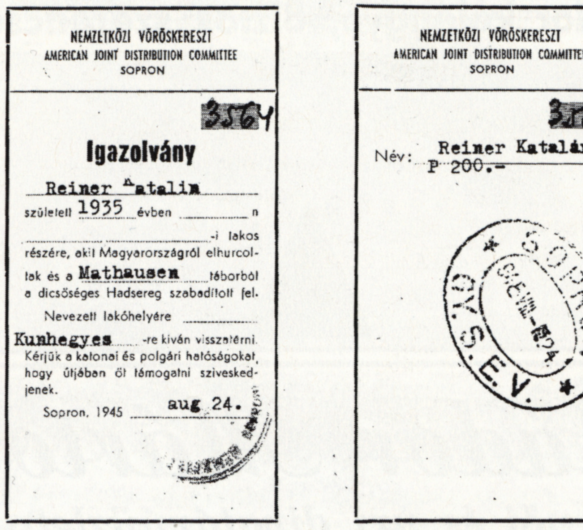

NEMZETKÖZI VÖRÖSKERESZT
AMERICAN JOINT DISTRIBUTION COMMITTEE
SOPRON

3564

Igazolvány

Reiner Katalin
született 1935 évben ________n
________-i lakos
részére, akit Magyarországról elhurcolták és a Mathausen táborból a dicsőséges Hadsereg szabadított fel.

Nevezett lakóhelyére Kunhegyes-re kíván visszatérni. Kérjük a katonai és polgári hatóságokat, hogy útjában őt támogatni szíveskedjenek.

Sopron, 1945 aug 24.

NEMZETKÖZI VÖRÖSKERESZT
AMERICAN JOINT DISTRIBUTION COMMITTEE
SOPRON

3564

Név: Reiner Katalin
P 200.-

SOPRON
1945 VIII 24

Reiner Katalin (Schwartz) mauthaseni igazolása, 1945

אישור שחרור ממחנה מאוטהאוזן עבור ריינר קטלין

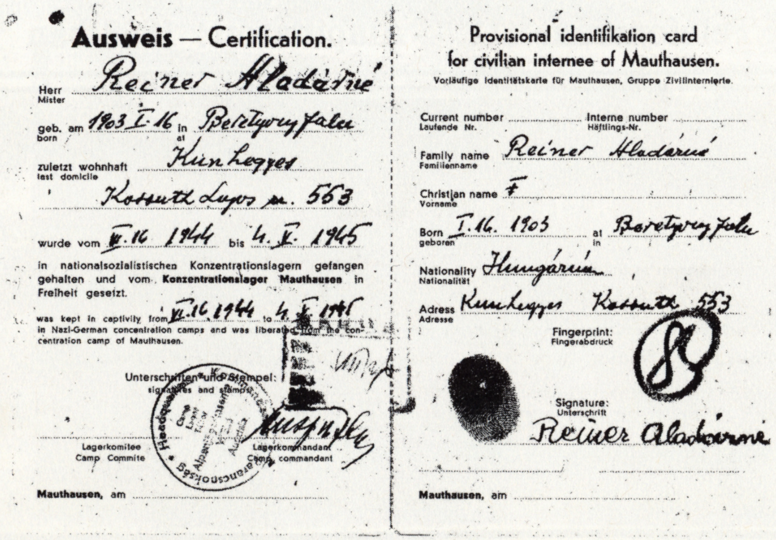

Ausweis — Certification.

Herr / Mister: Reiner Aladárné
geb. am / born: 1903 I. 16 in / at: Berettyóujfalu
zuletzt wohnhaft / last domicile: Kunhegyes
Kossuth Lajos u. 553
wurde vom VI. 16 1944 bis 4. V. 1945
in nationalsozialistischen Konzentrationslagern gefangen gehalten und vom **Konzentrationslager Mauthausen** in Freiheit gesetzt.
was kept in captivity from VI. 16 1944 to 4. V. 1945 in Nazi-German concentration camps and was liberated from the concentration camp of Mauthausen.

Unterschriften und Stempel: / signatures and stamps:

Lagerkomitee / Camp Commite

Lagerkommandant / Camp commandant

Mauthausen, am

Provisional identifikation card for civilian internee of Mauthausen.

Vorläufige Identitätskarte für Mauthausen, Gruppe Zivilinternierte.

Current number / Laufende Nr.: ________ Interne number / Häftlings-Nr.: ________
Family name / Familienname: Reiner Aladárné
Christian name / Vorname: F
Born / geboren: I. 16. 1903 at / in: Berettyóujfalu
Nationality / Nationalität: Hungárian
Adress / Adresse: Kunhegyes Kossuth 553
Fingerprint: / Fingerabdruck

Signature: / Unterschrift: Reiner Aladárné

Mauthausen, am

Reiner Aladárné mauthauseni igazolása, 1945

אישור שחרור ממחנה מאוטהאוזן עבור ריינר אלדרנה

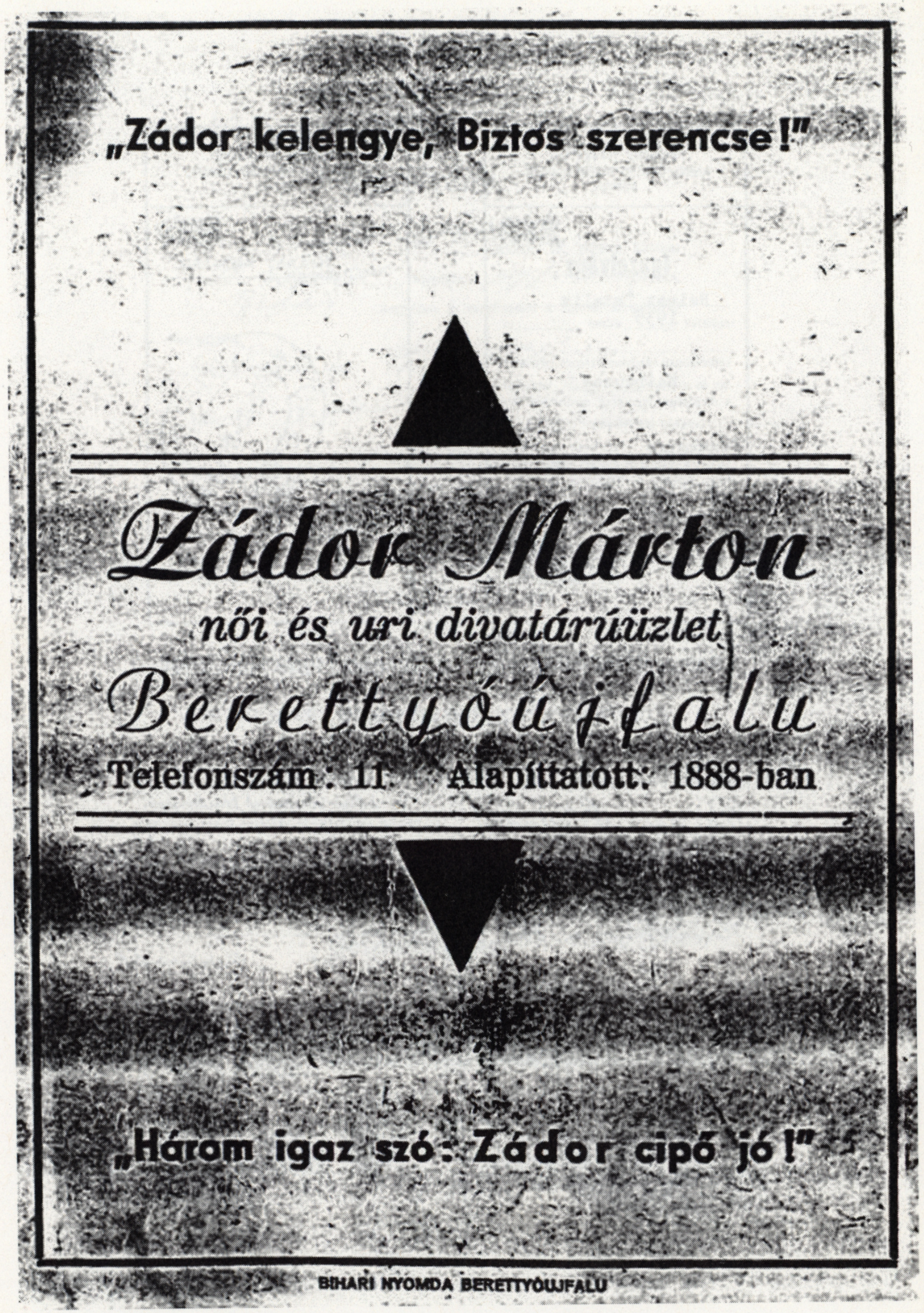

„Zádor kelengye, Biztos szerencse!"

Zádor Márton

női és uri divatárúüzlet

Berettyóújfalu

Telefonszám: 11 Alapíttatott: 1888-ban

„Három igaz szó: Zádor cipő jó!"

BIHARI NYOMDA BERETTYÓÚJFALU

Zádor Márton üzletének reklámja, 1932

דף פירסום על חנותו של זדור מרטון

A városháza Berettyóújfalun

בנין העיריה

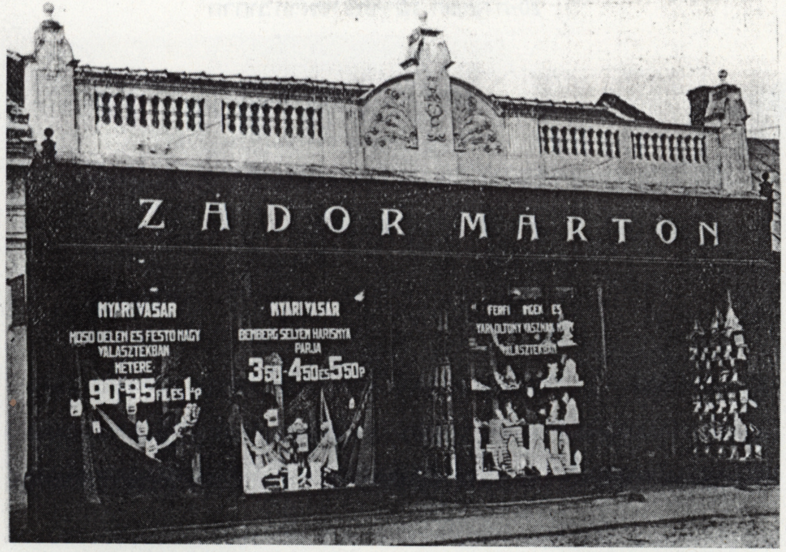
ZÁDOR MÁRTON
NYÁRI VÁSÁR
MOSO DELEN ES FESTO NAGY VÁLASZTÉKBAN MÉTERE
90 95 FILLES 1 P
NYÁRI VÁSÁR
BEMBERG SELYEM HARISNYA PÁRJA
3 50 4 50 ÉS 5 50 P

Az első elegáns divatárú üzlet Berettyóújfalu főutcáján

חנותו של זדור

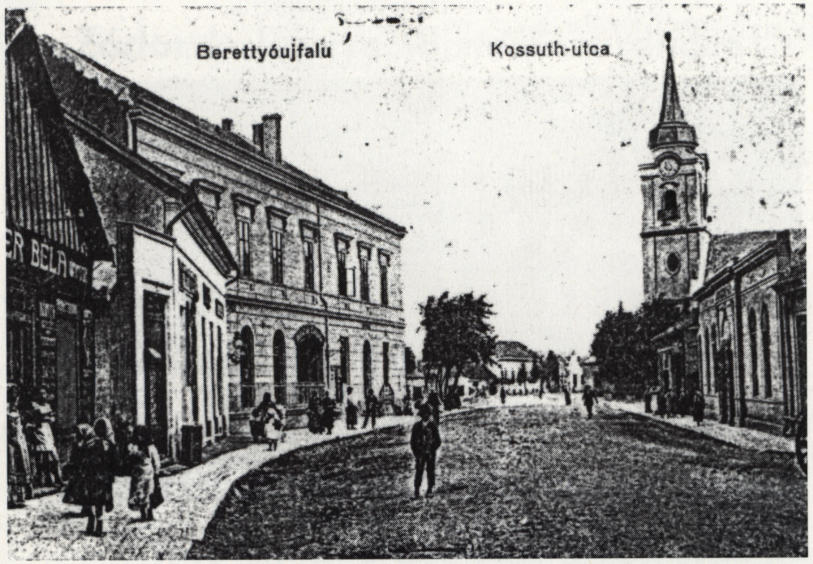

A főutca a 20. század elején

הרחוב הראשי בתחילת המאה ה-20

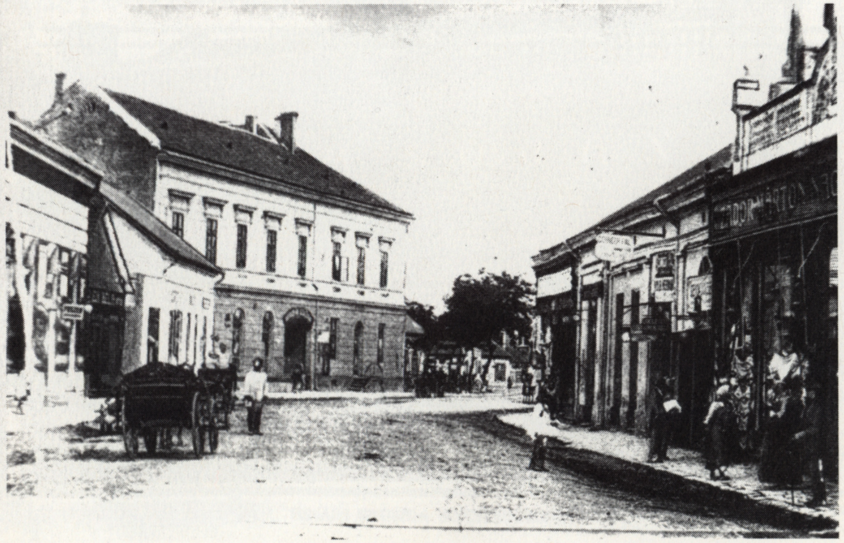

A főutca az 1920-as években

מבט נוסף על הרחוב הראשי תחילת המאה ה-20

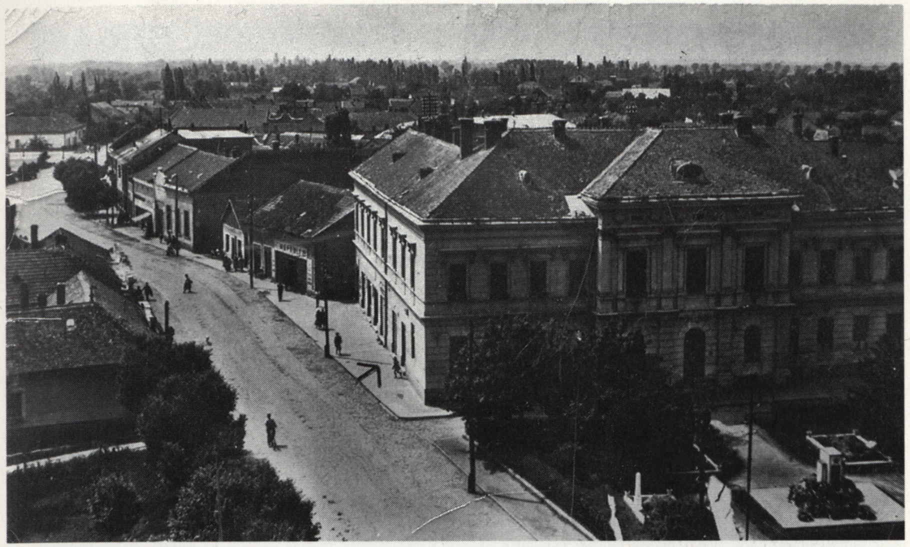

A berettyóújfalui városháza, az épület baloldalán az Adler nyomda

בנין העיריה, משמאל בית הדפוס של אדלר

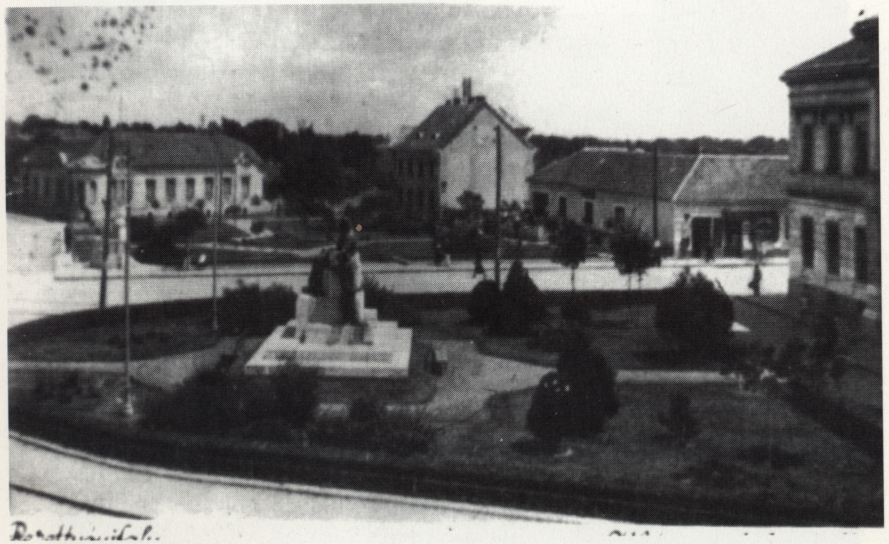

Főtér

גן העיריה

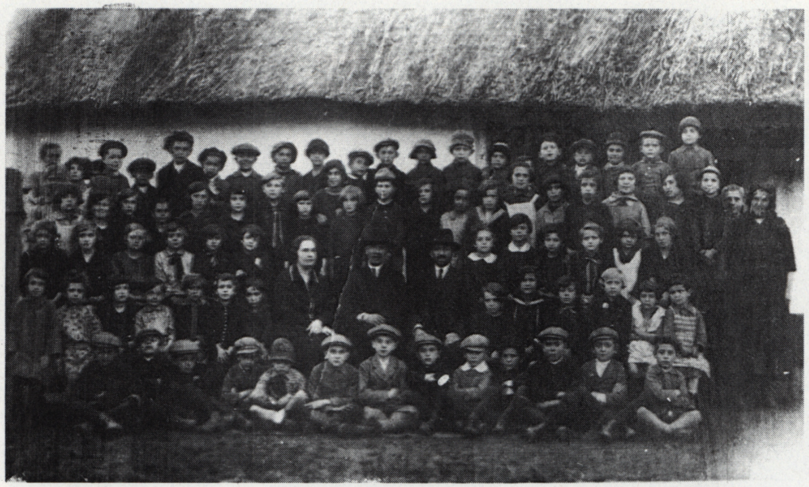

A berettyóújfalui zsidó elemi iskola, 1928
Középen: Steiner igazgató, Grünwald tanító, Rózsa tanárnő

בית הספר היהודי

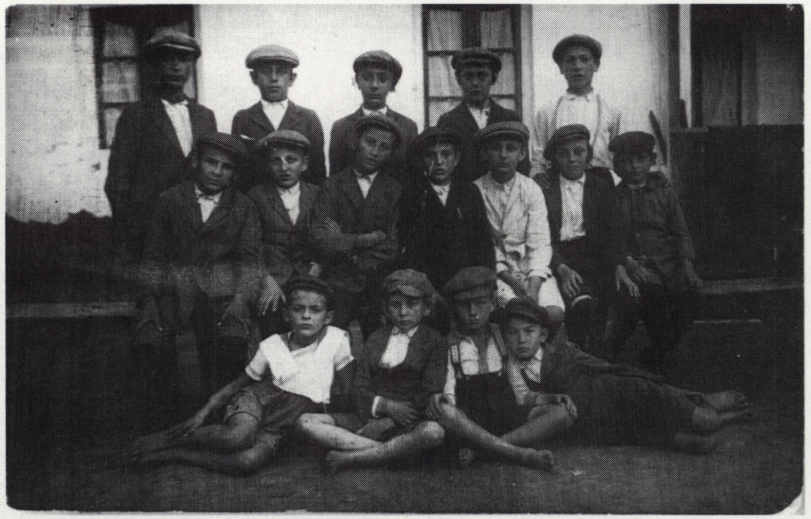

Heder, 1930
A felső sorban: Ilovits, Frenkel, Goldstein, [ismeretlen], Lebovits
Középen: Steinberg, Friedmann, Reich, Gürnwald, Farkas, [ismeretlen]
Az alsó sorban: Dávid, Strauszmann, Kepes, Fábián

חדר, 1930

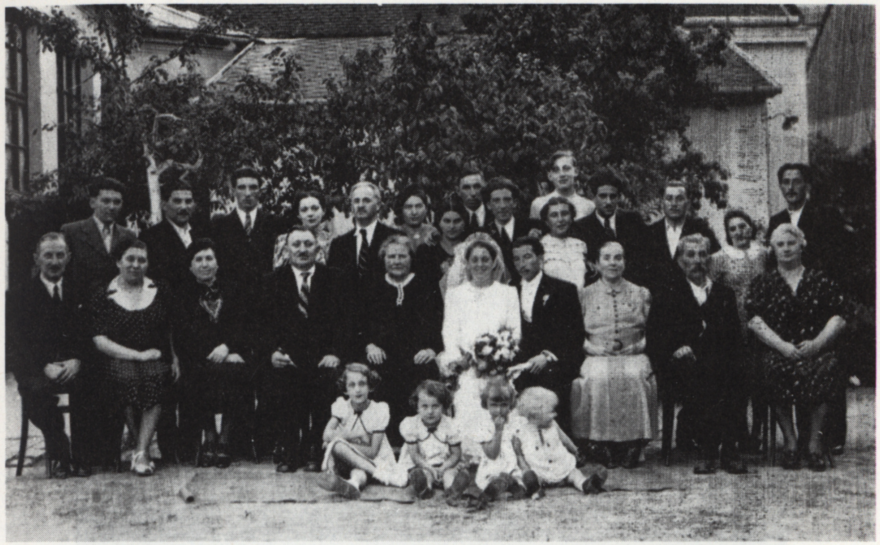

Esküvői kép a Hercz család udvarán, 1939

חתונה בחצר משפחת הרץ

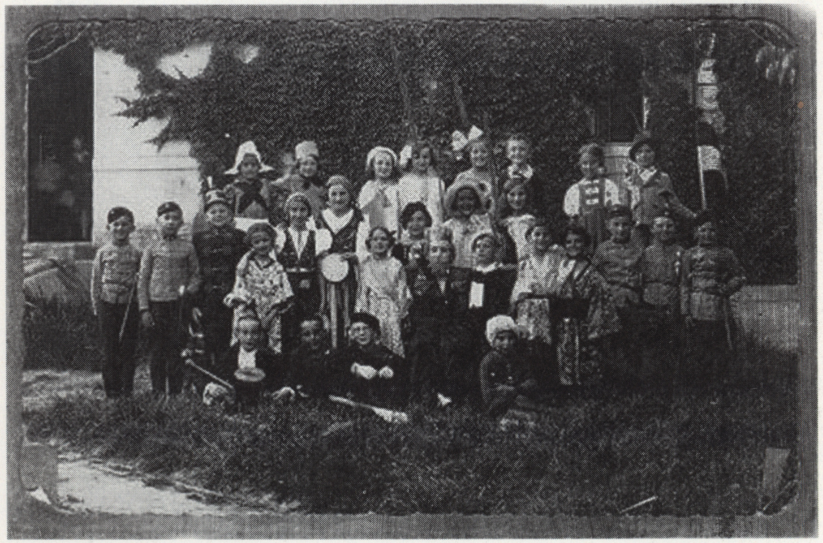

Purim, 1932

פורים

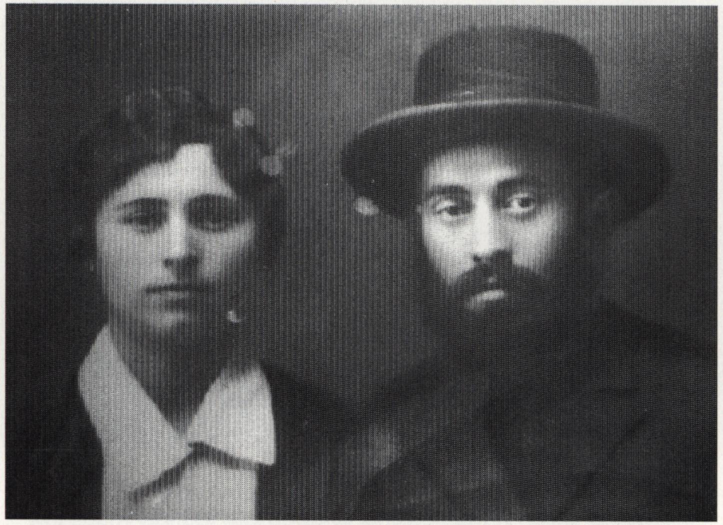

A Feuerstein házaspár

הזוג פיירשטיין

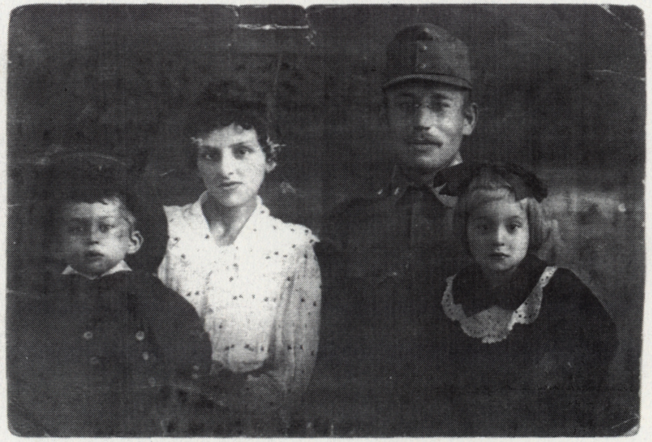

A Fábián család az I. világháború éveiben

משפחת פביאן – בשנות מלחמת העולם הראשונה

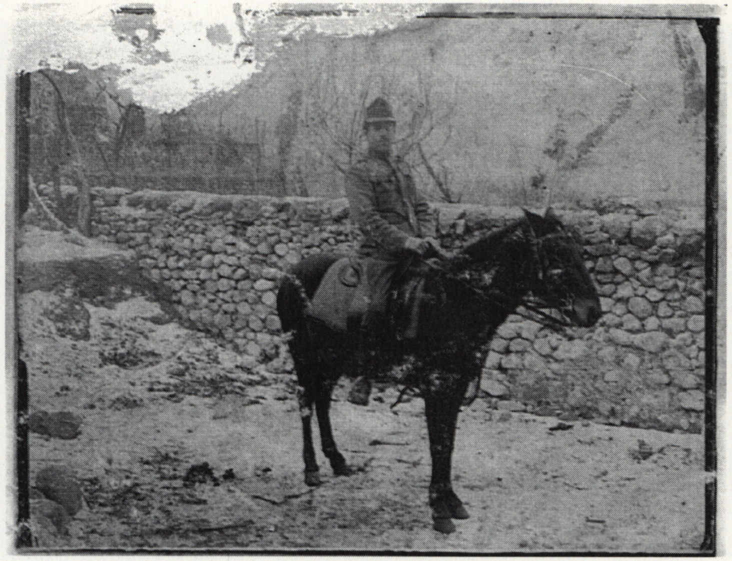

Zsidó lovaskatona az I. világháborúban

חייל יהודי בצבא ההונגרי - מלחמת העולם הראשונה

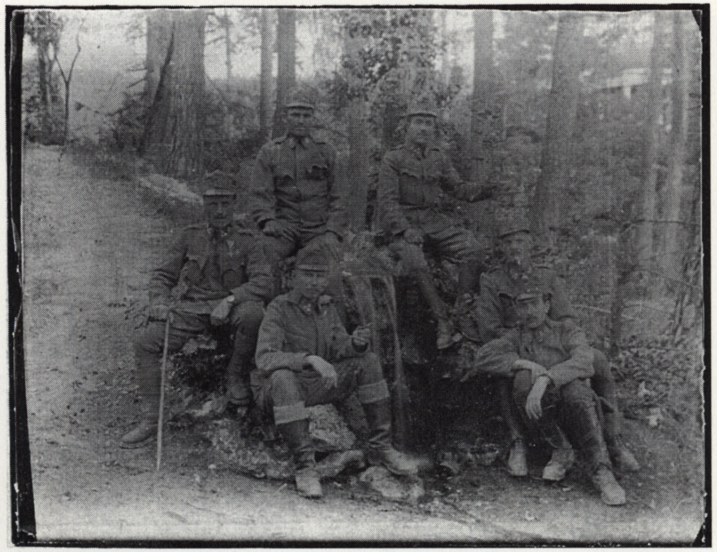

Zsidó katonák az I. világháborúban

חיילים יהודים בצבא ההונגרי - מלחמת העולם הראשונה

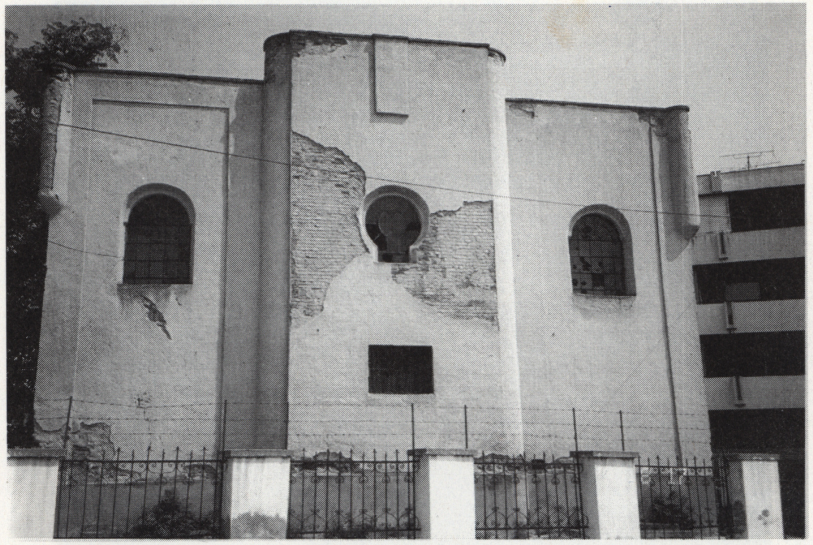

A berettyóújfalui zsinagóga 1998-ban

בית הכנסת, 1998

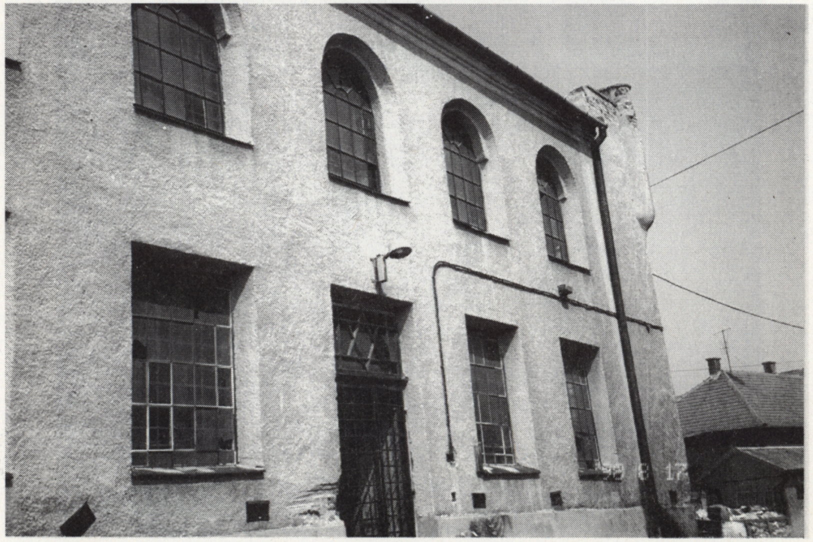

A berettyóújfalui zsinagóga bejárata 1998-ban

הכניסה לבית הכנסת (משמש היום כמחסן)

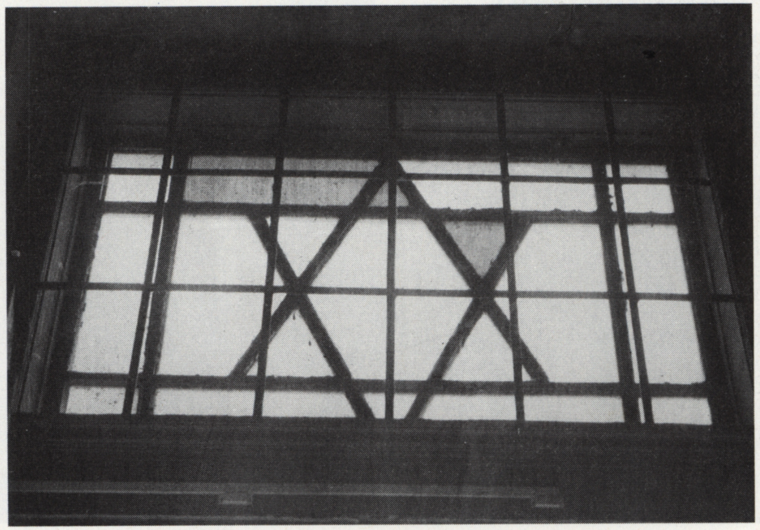

A berettyóújfalui zsinagóga bejáratának ablaka, 1998

חלון בכניסה לבית הכנסת

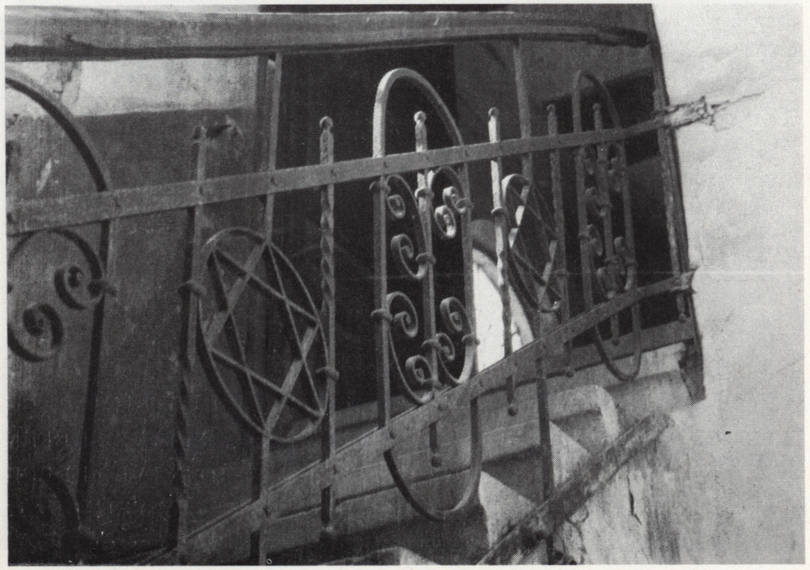

A berettyóújfalui zsinagóga feljárata a karzatra

מדריגות לעזרת נשים

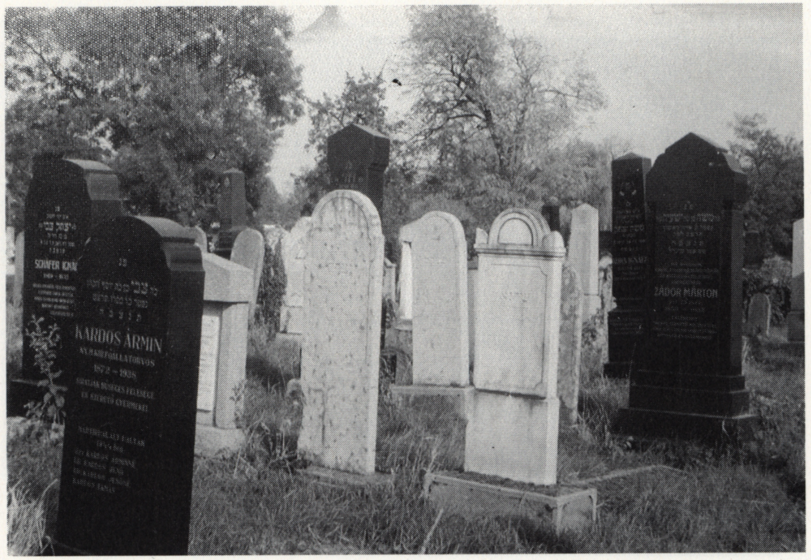

A zsidó temető Berettyóújfalun, 1998

בית הקברות

A zsidó temető Berettyóújfalun, 1998

בית הקברות

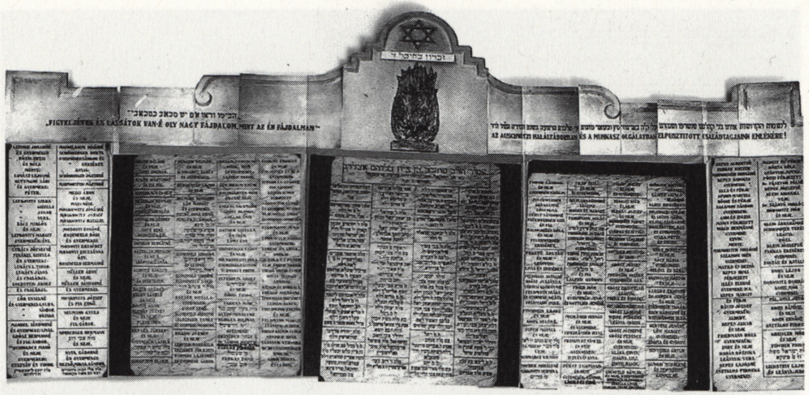

A vészkorszak áldozatainak emlékére készült emléktábla
a berettyóújfalui zsinagógában, később a temetőben

אנדרטה לזכר נספי השואה, שהוקמה בבית הכנסת
והועברה לבית הקברות

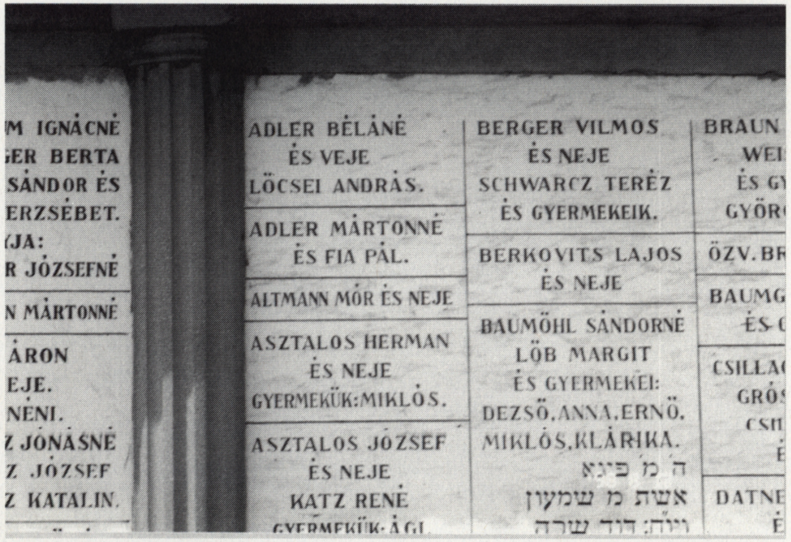

Az emléktábla egy része

הגדלת חלק מהאנדרטה

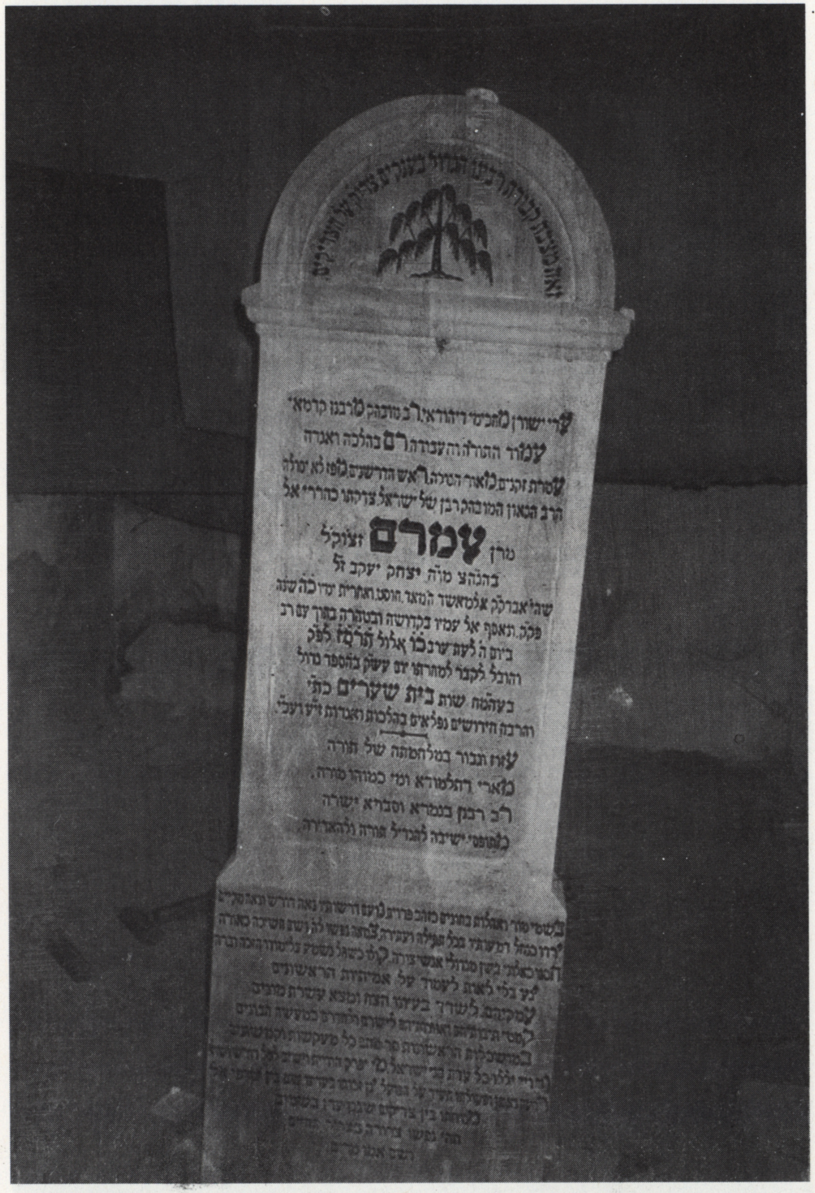

Blum Amram rabbi sírja, 1907

קברו של הגאון עמרם בלום

Konrád György író a berettyóújfalui zsidó temetőben nagyapja sírjánál

הסופר קונרד גיורגי ליד קבר סבו

A berettyóújfaluiak azkarája Jeruzsálemben,1950

אזכרה בירושלים ב-1950

A felvételt készítettem
Berettyóujfalu és környékiek
találkozóján a 1963-as Emlékünne-
pély előtt a jerusalemi Zion
Hegy lábánál.

A berettyóújfaluiak azkarája Jeruzsálemben, 1963

אזכרה בירושלים ב - 1963

Azkara Bné-Brákban, 2000

אזכרה בבני-ברק, 2000

Azkara Bné-Brákban, 2000

אזכרה בבני-ברק, 2000

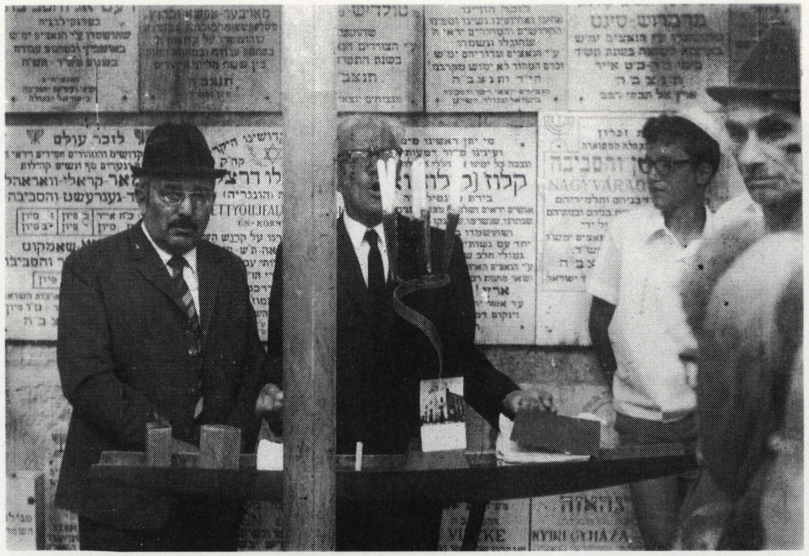

A berettyóújfaluiak megemlékeznek a vészkorszak áldozatairól
Jeruzsálem, 1970
Grünwald Cvi, Berg rabbi

אזכרה בירושלים - הרב ברג וגרונוואלד

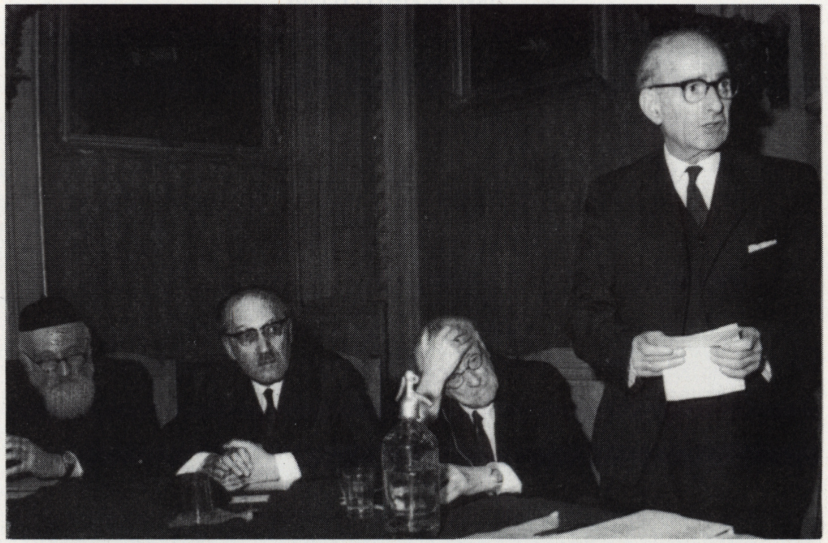

A budapesti hitközség vezetősége, 1966
Balról jobbra: Schük rabbi, Scheiber Sándor prof., [ismeretlen], Ács József

מימין לשמאל: אטש (אדלר), ?, פרופ' שייבר, והרב שוק

A WEISZ CSALÁD

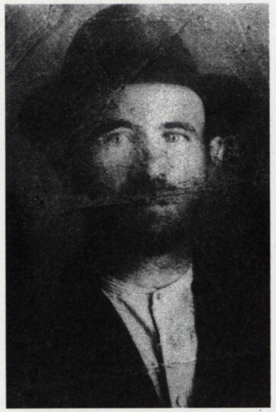

Kálmán
אבא

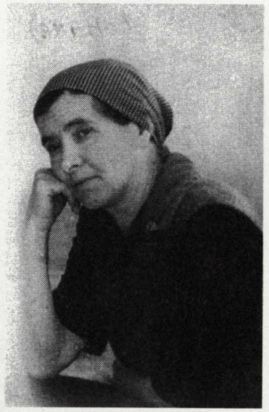

Heléna
אמא

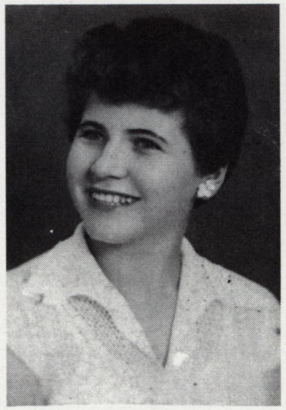

Magda
יפה

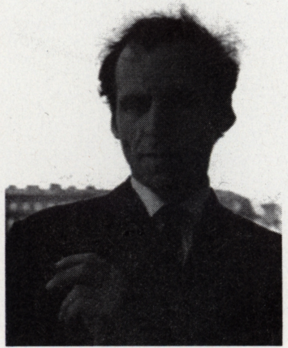

Tibor
אריה

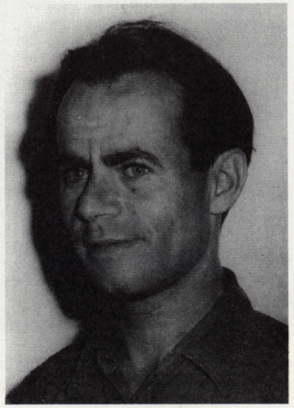

Jenő
יעקוב

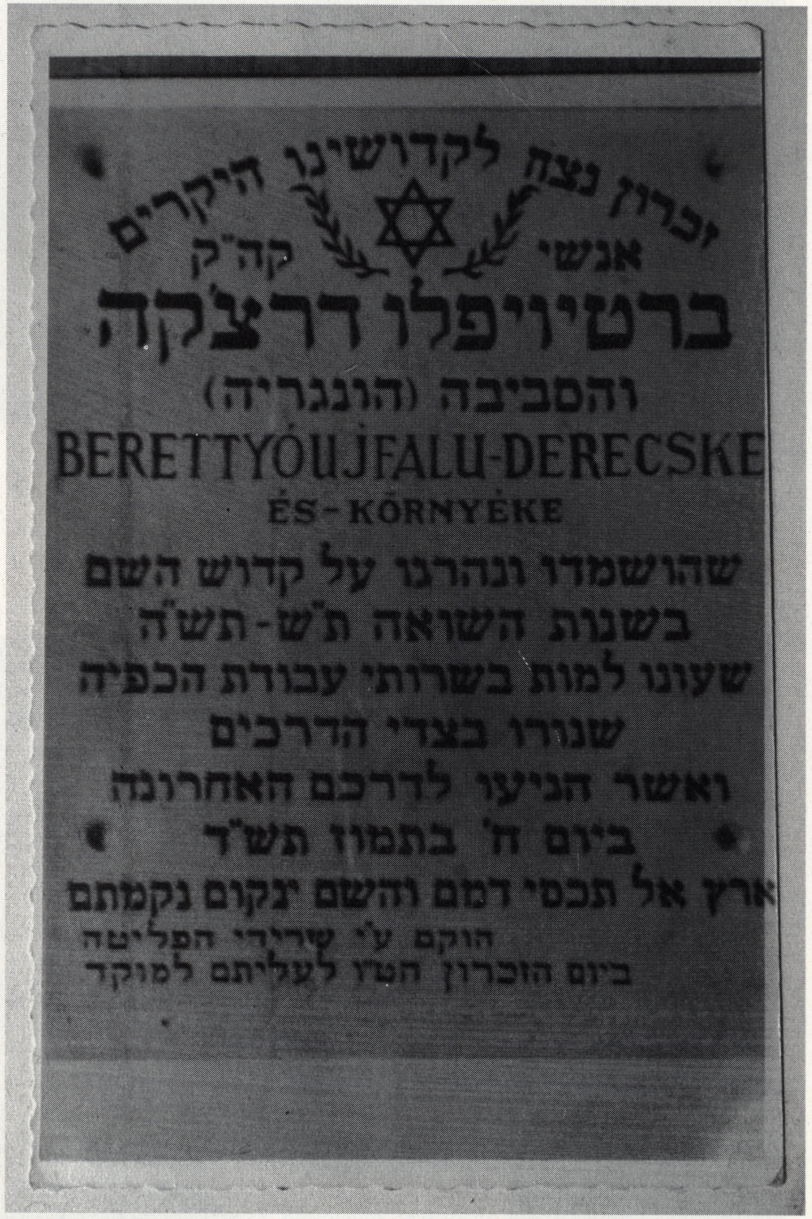

זכרון נצח לקדושינו היקרים
אנשי קה"ק
ברטיופלו דרצ'קה
והסביבה (הונגריה)
BERETTYÓUJFALU-DERECSKE
ÉS-KÖRNYÉKE
שהושמדו ונהרגו על קדוש השם
בשנות השואה ת"ש-תש"ה
שעונו למות בשרותי עבודת הכפיה
שנגררו בצדי הדרכים
ואשר הגיעו לדרכם האחרונה
ביום ח' בתמוז תש"ד
ארץ אל תכסי דמם והשם ינקום נקמתם
הוקם ע' שרידי הפליטה
ביום הזכרון הט"ו לעליתם למוקד

Emléktábla

לוח זיכרון

A vészkorszak áldozatainak nevét megörökitő könyv borítója, amit Szabó Eliseva képzőmüvésznő (a hencidai Szabó Miklós felesége) tervezett

תצלום כריכת ספר שמות הנספים (עשוי כסף)
סאבו אלישבע, אמנית (אישתו של סאבו מיקלוש מהנצידא), יצרה ותרמה

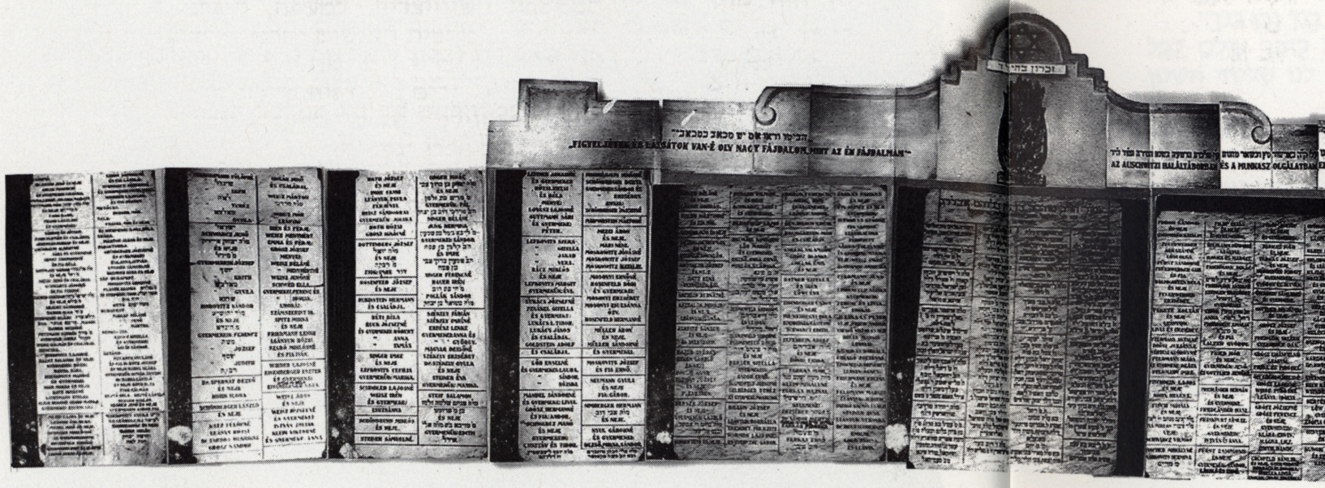
„FIGYELJÉTEK ÉS LÁSSÁTOK VAN-É OLY NAGY FÁJDALOM, MINT AZ ÉN FÁJDALMAM"
AZ AUSCHWITZI HALÁLTÁBORBAN ÉS A MUNKASZOLGÁLATBAN ELPUSZTITOTT CSALÁDTAGJAINK EMLÉKÉRE!